

Studieplan fagligt samspil og tværgående kompetencer

hf-klasser

Studieplanen for elever på Vesthimmerlands Gymnasium og HF består af undervisningsbeskrivelsen for det enkelte fag og nedenstående målbeskrivelser for de flerfaglige forløb. Herefter følger oversigter over arbejdet med elevernes innovative kompetencer, globale kompetencer, digitale myndighed og karrierelæringen. Gymnasiet arbejder desuden med en række kvalitetsmål, som supplerer de øvrige tværgående kompetencer beskrevet i denne studieplan.

Kvalitetsmålene kan findes [her](#).

Fagligt samspil mellem fagene

Progressionsplanen for skriftlighed og formativ evaluering i hf på Vesthimmerlands Gymnasium og HF danner sammen med undervisningsbeskrivelsen for fagene ks og nf studieplanen for klassens faglige samspil mellem fagene. Ud over de beskrevne samspil, fremgår det også af undervisningsbeskrivelserne i de enkelte fag – fx fagpakkefagene – hvordan samspillet mellem fagene har været afviklet.

Progressionsplanen for skriftlighed og formativ evaluering i hf kan findes [her](#).

Elevernes innovative kompetencer

Som en del af arbejdet med de innovative kompetencer, møder alle hf-elever en workshopdag i begyndelsen af 1hf. Her skal de arbejde med at idégenerere, undersøge, udvikle, præsentere og vurdere innovative løsningsforslag. Herudover arbejder eleverne med innovative forløb i de enkelte fag, hvilket er beskrevet i fagenes undervisningsbeskrivelser.

Elevernes globale kompetencer

Globale kompetencer skal være en del af elevernes almindelse og studiekompetence såvel i teori som i praksis. Med globale kompetencer mener vi evnen til i en kontekst, der godt *kan* inkludere, men som *skal* gå ud over elevens nationale, regionale og nære miljø.:

- at undersøge og udforske verden for derved at opnå globalt medborgerskab og få viden om global bæredygtighed
- at erkende forskellige perspektiver og derved at opnå interkulturelle kompetencer
- at kommunikere
- at handle på baggrund af ovenstående

Ét af elementer i at opfylde ovenstående findes i studieturen, som afvikles i 2hf. Turen skal give eleverne indblik i mekanismer bag stereotyper, fordomme og diskrimination. Herudover skal eleverne opnå kommunikative og interkulturelle kompetencer.

Elevernes digitale myndighed

Den digitale tilgang til undervisningen skal både være et redskab til styrkelse af indlæringen og være et mål i sig selv – nemlig at eleverne opnår digitale kompetencer og digital myndighed. Nedenstående handleplan refererer til gymnasiets skrift om elevernes digitale myndighed og strategien for digitalisering. Handleplanen sætter ord på hvem der gør hvad i forhold til at eleverne skal opnå digital dannelse.

Strategi for elevernes digitale myndighed findes [her](#).

Praktisk kunnen

- Viden om og anvendelse af digitale teknologier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår
Installere et program	Eleven er selv ansvarlig for at kende sin computer og sikre, at der er installationsrettigheder. Gymnasiets fælles programmer installeres i samarbejde med faglærer og/eller datavejleder.	Løbende, når det er nødvendigt
Lave sikre adgangskoder	Datavejlederen	Introduceres i grundforløbet/introforløbet
OneDrive Kunne navigere rundt i sti-systemet på egen computer og organisere materialer i OneDrive Tage backup i OneDrive	Datavejlederen giver introduktion. Organiseringen i OneDrive sker første gang i nv/nf	Introduceres i grundforløbet/introforløbet
Udpakke en zip-fil Tage skærmbillede til indsættelse i anden fil Lave noteapparat i en pdf-fil	Datavejlederen introducerer. Efterfølgende anvendes det i flere fag, herunder dansk, engelsk og samfundsfag/KS	Introduceres i grundforløbet/introforløbet
Word Mestre grundlæggende færdigheder i Word, herunder forside, fodnoter, sidehoveder osv Formeleditor i Word	Eleverne forventes at kende Word på forhånd. Datavejlederen sikrer at programmet er tilgængeligt for den enkelte elev Nv/nf introducerer formeleditoren	Grundforløbet/introforløbet
Regneark Mestre grundlæggende færdigheder i et regneark, herunder simple udregninger og tegning af grafer	Nv/nf introducerer	Grundforløbet/introforløbet
CAS-værktøj Anvende et CAS-værktøj som hjælp i matematik – og en simpel lommeregner når der ikke skal arbejdes med CAS	Matematik	Matematik i første år på gymnasiet
Fælles dokumenter Dele og skrive i fælles dokumenter	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden
Ordbøger Anvende digitale ordbøger samt oversættelsesprogrammer	Sprogfagene	Sprogfagene i første år på gymnasiet

Herudover skal eleverne kunne anvende relevante værktøjer og programmer i de respektive fag

- Computational Thinking. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår
Algoritmer herunder læse og afkode algoritmer, opskrive en algoritme som en del af metodeløsning samt bruge algoritmer	Introduktionen gives i nv/nf	Introduceres i grundforløbet/introforløbet
Store datamængder Forholde sig til store mængder data	Fagene samfundsfag, matematik og naturvidenskab. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden

- Digitale produktioner. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår
Præsentationer Udarbejder præsentationer som understøttelse af et oplæg eller som afleveringer	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden
Film Optage film og klippe dem sammen til et færdigt produkt, der kan deles med andre (uanset størrelse) Filmanalyser både mht. human- og naturvidenskabelige analyser Film som opgaveafleveringer (herunder refleksion over effekten heraf)	Dansk, sprogfag, naturvidenskab, matematik. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden

Herudover skal eleverne kunne udarbejde produkter med anvendelse af relevante værktøjer og programmer i de respektive fag. Specielt de naturvidenskabelige og kunstneriske fag har krav hertil.

Kritisk tænkning

- Informationssøgning på digitale medier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår
Generel informationssøgning , herunder også informationssøgning på engelsksprogede websider	Generel introduktion af bibliotekaren (og oprettelse i systemet) Grundig introduktion fra bibliotekaren i forbindelse med FF2 (DHO) og PP1	Introduceres i grundforløbet/introforløbet Herudover i løbet af første år på gymnasiet
Dybdegående informationssøgning i fagene, herunder statistisk materiale, fysiske konstanter mm	Alle fag, afhængig af hvad der er relevant i faget. Specielt studieretningsfagene har en opgave her. Bibliotekaren kan inddrages af faglærerne. I FF7 arbejder alle fag efterfølgende kritisk at udvælge, bearbejde og strukturere relevant materiale	Løbende gennem gymnasietiden
Kildekritik , herunder være opmærksom på Fake News	Alle fag, men specielt historie, dansk, religion, matematik og samfundsfag. Bibliotekaren kan inddrages af faglærerne	Løbende gennem gymnasietiden

- Sociale medier. Eleverne skal kunne:

Hvad	Hvem/fag	Hvornår
Rettigheder og lovgivning Kende til regler om, hvad der må deles på sociale medier/digitale kommunikationsfora og konsekvenserne af ulovlig deling	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet
Citationer Kende reglerne for kopiering af materiale udarbejdet af andre	Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet
Beskyttelse af sig selv og persondata ved "færdsel" på de sociale medier/digitale kommunikationsfora	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet

Fornuftig kommunikation

- Digitale fællesskaber og samarbejder. Eleverne skal:

Hvad	Hvem	Hvornår
Fælles dokumenter Dele og skrive i dokumenter som deles af flere brugere, herunder også se fordele og ulemper ved fælles opgaveløsning	Alle fag. Teamet samler op på, at det faktisk sker	Løbende gennem gymnasietiden
Digitale fællesskaber , herunder også gennem digital kommunikation interagere med mennesker fra andre kulturer		Typisk i 2. og 3. årgang
Etik Kende og handle efter sociale og etiske spilleregler, og dermed bla. bidrage til at forebygge deling af krænkende billeder og tekster	Alle fag, men fagene religion, filosofi og psykologi har speciel tyngde her	Typisk i 2. og 3. årgang
Demokrati kende til og deltage demokratisk i beslutningsprocesser gennem anvendelse af digitale fællesskaber	Specielt samfundsfag	Løbende gennem gymnasietiden
Identitet		
FOMO Kende til begrebet FOMO "fear of missing out" og hermed forebygge, at digitale fællesskaber anvendes til uhensigtsmæssig kommunikation i timerne	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet
Adfærd Forebygge grænseoverskridende adfærd både i klassen og online på de sociale medier	Fællestime i grundforløbet/introforløbet afholdt af trivselsudvalget Grundforløbslæreren /klasselæreren	Grundforløbet/introforløbet

Studie- og karrierekompetence – Praktikprojekter i hf (PP)

Løbende gennem studietiden arbejder eleverne med at opnå viden om og kompetencer i forbindelse med deres efterfølgende videreuddannelse og karrierevalg. På hf bliver det specielt tydeligt i løbet af de tre praktikprojektperioder, som er beskrevet nedenfor.

Praktikprojekt 1 – karrierelæring, undersøgelse af erhverv og uddannelse

Det første praktikprojekt har som mål, at eleverne skal undersøge et erhverv og tilhørende uddannelse de kunne tænke sig. Dette indebærer, at de skal gøre sig klart, hvorfor de ønsker netop dette erhverv med tilhørende uddannelse og hvilke krav der stilles til både varetagelse af erhvervet og til den uddannelse der leder frem til erhvervet.

Projektet har en varighed på tre dage (à 5 timer) og finder sted i november/december i 1hf. De tre teamlærer organiserer og afholder dagene. Hver teamlærer er vejleder i 5 timer undervejs i projektet (samlet set 15 vejledningstimer).

Eleverne skal aflevere en projektopgave på baggrund af de tre dages arbejde. Der er afsat 5 timers fordybelsestid til opgaven

Forslag til hvordan de tre dage kan struktureres

Dag 1

- Orientering om projektopgaven
 - a. Hvad skal eleverne arbejde med og hvorfor
 - Skema for de tre dage
 - Gennemgang af indholdsskabelon
 - Forventet omfang af litteratur
 - b. Gennemgang af optagelseskrav og ”hvordan bruger man ug.dk”
- Eleverne skriver første del af opgaven om forventninger jf. nedenfor
- Materialesøgning, læsning

Dag 2

- Oplæg udefra med spørgetid. Det foreslås at der kommer et bredt udbud af oplæg, eks: Poliassistente, socialrådgiver, journalist, lærer, pædagog, fysioterapeut, sygeplejerske
- Elevoplæg
- Skrivetid

Dag 3

- Skrivetid og aflevering af projektet

Forslag til indhold i elevernes skriftlige arbejde

- Vælg to job og dertilhørende uddannelser, du kunne tænke dig, og prioriter dem.
 - Beskriv kort, hvilke forventninger du har til arbejdet i de to job og hvilken uddannelse, der fører frem til jobbene.
 - Hvorfor du mener, at jobbene og uddannelserne kan være den rette for dig?
- Undersøg hvilke optagelseskrav – herunder specifikke krav – der er til optagelse på uddannelserne, der leder frem til de to job.
 - Vurdér, om optagelse er realistisk for dig. Hvilke fag vil være relevante som valgfag for dig, hvis du skal have en af disse uddannelser, og hvad du eventuelt skal arbejde mere med at øge chancerne for optagelse
- Undersøg, hvad jobbet går ud på.
 - Læs om det og opstil en liste med spørgsmål, som skal bruges til et interview. Spørgsmålene placerer du som bilag i opgaven. Det kan f.eks. være typiske arbejdsopgaver, arbejdstider, mulighed for job/videreuddannelse, løn, fysiske udfordringer, psykiske udfordringer.
- Sammenlign dine forventninger med det, du har fundet frem til.
 - Er uddannelserne stadig de rette for dig?
 - Holder den oprindelige prioritering?
 - Hvad vil du gøre for at forbedre dine chancer for optagelse?

Opgaven skal indeholde

- En forside
- En indledning (½-1 side)
- Undersøgelse af uddannelser
 - De formelle optagelseskrav til de to uddannelser. (1-2 side)
 - Delkonklusion: realistisk eller ej
 - Jobbeskrivelse og interview (3-4 sider)
 - Delkonklusion: vigtigste træk ved jobbet
- Konklusion: sammenligning af forventninger og fakta = sidste punkt (½-1 side)
- Litteraturliste og bilag.

Det skal indskærpes, at f.eks. formelle krav gør, at det ikke blot er at copy-paste fra ug.dk. eller tilsvarende. Du får indledningsvis en introduktion til at læse optagelseskrav.

Praktikprojekt 2 – jobpraktik

Anden praktik vil foregå i februar 1hf og skal rettes mod en praktik i en virksomhed/et praktiksted. Eleverne kan enten selv finde et praktiksted eller også kan de tildeles (vælge blandt) de praktikkontakter gymnasiet har opbygget.

Forløbet vil være bygget op med 3 dages praktik i en virksomhed/et praktiksted og derudover afvikling af to dage på gymnasiet, én før og én efter praktikdagene. De tre teamlærer organiserer og afholder dagene på gymnasiet. Der er to lærere til stede ad gangen som vejledere de to dage på gymnasiet (5 timers varighed pr dag).

Forud for forløbet – ca. 1,5 måned - skal jobcenteret på besøg i klassen, så eleverne aktivt kan arbejde med overvejelserne om praktikmulighederne.

Eleverne skal aflevere en projektopgave på baggrund af de tre dages praktik. Der er afsat 5 timers fordybelsestid til opgaven

Forslag til indhold i elevernes skriftlige arbejde

- Eleven skal redegøre for, hvilken praktik, han har været i, og skal forklare bevæggrundene for at komme i netop denne praktik. Endvidere skal eleven forklare, hvordan praktikken forløb, og hvad der i praksis blev lavet under praktikken.
- Eleven skal beskrive en udfordring, han oplevede under sin praktik; - herunder, hvordan den blev taklet. Beskrivelsen skal også indeholde en overvejelse, om hvorvidt udfordringen kunne være klaret på andre måder.
- Eleven skal vurdere, om praktikken var vellykket – hvorfor/hvorfor ikke? Eleven skal endvidere tage stilling til, om han stadig har mod på en uddannelse, som praktikvejledere, eller eleven selv er kommet på andre tanker. Svaret skal begrundes.

Opgaven skal indeholde

- En forside
- En indledning (½ - 1 side)
- Tre hovedafsnit, som hver for sig svarer på en af ovenstående opgaver (3-4 sider)
- Konklusion: Opsummering på din besvarelse (½ - 1 side)
- Eventuel litteraturliste og bilag.

Det er vigtigt at sikre anonymitet, såfremt eleven skriver om en konkret ansat eller en bruger / elev. Navne må ikke gengives

Praktikprojekt 3 – i praktik på uddannelse

Tredje praktik fokuserer på de korte og mellemlange videregående uddannelser og i videst muligt omfang omfatter den en praktik på en af disse uddannelser. Projektperioden vil finde sted i efteråret i 2hf og har en varighed på fem dage, hvoraf de tre dage afholdes på gymnasiet. Der er to lærere til stede ad gangen som vejledere på gymnasiet (5 timers varighed pr dag).

Eleverne skal aflevere en projektopgave på baggrund af en (selvvalgt) case. Der er afsat 5 timers fordybelsestid til opgaven

